ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

— Ուստր Մէսի հայ փոքրիկի մը անձնանուէր ազգասիրութիւնը՝ խօսիլ տուաւ ամերիկեան լրագրաց, որոնք գովեցին այդ մանկան գործը։ Սա ինն տարեկան լրագիր ծախող տղայ մը Ներկայացաւ Ամերիկեան Յանձնախումբին տեսուչ Պր. Տրուրիի և յայտնեց թէ՝ ինքն օրաթերթի վաճառումով կրցեր է խնայողաբար հաւաքել 9 տլ. 98 սէնթ, որով կը փափաքէր գնել Ազատութեան արժեթուղթ մը։ Տղան 50 տոլարնոց արժեթուղթ մը գնեց՝ մաս առ մաս վճարելու պայմանաւ և անմիջապէս վճարեց 5 տոլար, խոստանալով մնացածը վճարել շաբթէ շաբաթ՝ օրաթերթերու վաճառմանէն շահած դրամով։ Միաժամանակ տղան Պր. Տրուրիի յանձնեց 4 տլ. 98 ս. խնդրելով իրմէ որ զայն ղրկէ Վիլսոն նախագահին, իբր նուէր Պատերազմի Ֆոնտին։ Տղան կը կոչուի Արթուր Ղազարեան. ասոր քոյրը Վիկտորիա իր ունեցածին 100 առ հարիւրը նուիրեց Ուստրի կարմիր-խաչին։ Ահա գեղեցիկ օրինակներ հայ մանկութեան բարեսրտութեան։ Պատիւ և յարգանք Յարութիւն Տէր-Ղազարեան (Martin) ընտանեաց։

— Ասպարէզէն կը տեղեկանանք՝ որ Ֆրէզնոյի մէջ համբաւաւոր և հսկայ հայ ըմբիշ Արամ Յովսէփեան կրցեր է յաղթել ռուս հանրածանօթ և անպարտելի Ռոմանոֆ ըմբիշին։

— Ինչպէս որ Իտալիոյ զանազան քաղաքներու մէջ կազմուած են զանազան Հայկական Միութիւններ, այսպէս ալ այժմ Բատուայի մէջ ձևացաւ նոր միութիւն մը, Մասնախումբ Հայկական Անկախութեան անուամբ, որ մեծաւ մասամբ տեղական ականաւոր իտալացիներէն բաղկացած է. ասոր նախագահն է մեծանունն Prof. Bertacchi.

— Մարսէյլի Արմէնիան Օգոստոսի 1 թուով՝ իր գոյութեան 33երորդ տարին կը թևակոխէ. անվհատ յարատևութիւն և ոյժ կը մաղթենք։

— Արձագանգ Փարիզիին մէջէն կը տեղեկանանք որ՝ Յուլիս 14ի ֆրանսական զօրահանդէսին մէջ՝ ի Բարիզ, ամենէն աւելի նշանաւոր հանդիսացաւ Օտար Լեգէոնը ներկայացնող վաշտը, որուն դրօշակը ֆուռաժէրի բացառիկ պատուին ալ արժանացաւ։ Այս հատընտիր հերոսներու վաշտին առջևէն կ'երթային չորս կորովի հայ կամաւորներ, որոնց առնական երևոյթը ջերմ ծափերու արժանացաւ։

— Նմանապէս նոյն թերթը՝ Թիֆլիսէն ընդունած տեղեկութեան մը համաձայն, վերապահութեամբ կը տեղեկացնէ, որ Ռումանիայէն եկած Հայեր կ'ըսեն թէ Բիւզանդ Քէչեանը այնտեղ մեռեր է բիֆոյէն։

— Անդրանիկի Հայաստանը կը հրատարակէ յօդուած մը Վանեցի Ղազար Աւետիսեան հայ գերիին. սա Սիպերիա եղող պատերազմական գերիներէն մէկն է, որ ազատեր է և այս լուրերը կու տայ։ Շատեր թշուառ ստրկութեան և պանդխտութեան մէջ՝ անմխիթար և անսփոփ ապրեր են. ոմանք մեռած են՝ յուսահատ և սրտաբեկ դիրքի մէջ։ Չի կար ոչ մէկ հայ որ անոնց մասին օգնութեան մը ձեռնարկէր։ «Այսպիսի դառն տառապանքի տակ անմխիթար կը սպասէինք, կը գրէ նա, երբ յանկարծ Մոսկուայի կոմիտէ պր. Գէորգ Գէնջեցեան, հրեշտակի մը նման եկաւ մեզ, ընկերներ, ի՞նչպէս էք, ի՞նչպէս կ'ապրիք, հարցուց։ Երկուսուկէս տարուան միջոցին, անդրանիկ այցելուն էր նա և առաջին հարց. ի՜նչ զարմանալի բան, նրա մէն մի բարբառը կը պարունակէր հարիւրաւոր մխիթարութիւն, և մէկ ժամ խօսելէ վերջ՝ բոլորովին թեթևցան մեր ցաւեր։ Նա մեզ խոստացաւ և ազատեց»։ Կը հաղորդէ նոյն անձը թէ ուրիշ շատ գերիներ կ'աշխատին չարաչար և ձրի, մինչդեռ աւստրիական և թրքական գերիներ կ'աշխատին իրենց կամքով և կը ստանան դրամ։ Իրեն հետ ազատած են 142 հոգի՝ շնորհիւ պր. Գ. Գէնջեցեանի։

— Լոնտոնի մէջ կատարուած Յունիս 13ի Հայաստանի օրուան՝ որուն նկարագրութիւնն ըրած ենք Յունիս-Յուլիս Բազմավէպին մէջ, զուտ հասոյթն եղած է անգլիական 1000 ոսկի։

— Ամերիկահայոց Ազգային Ինքնապաշտպանութեան Միութեան ատենապետ պր. Մ. Ովազլեան և The New Armeniaի խմբագիր պր. Արշակ Մահտէսեան, Նիւ-Եօրքի Քաղաքական Գիտութեանց Ակադեմիոյ անդամ հռչակուած են։ Մեր սրտագին շնորհաւորութիւնները կ'ուղղենք ազգային երկու գործիչներուն։

— Վերածնունդ Բարիզի նոր ամսաթերթէն կը տեղեկանանք որ՝ կատակերգութեան ճիւղին երկրորդ մրցանակ ստացած է պր. Ժ. Շահին, Էտկար Շահինի հօրեղբօրորդին, որ փայլուն ապագայ խոստացող արուեստագէտ մըն է և Օտէոնի ազգային թատրոնին մէջ արդէն ընդունուած է փոքրիկ դերեր կատարելու համար։ Լը Փէյի թերթին մէջ Վիքթոր Պաշ կը գրէ՝ «պր. Շահին մրցողներուն մէջ միակն էր որ nature մը յայտնուեցաւ. կը զարմանամ որ առաջին մրցանակը իրեն չեն տուեր»։

— Վեհ. Կաթողիկոսը, դիմում ստացած ըլլալով ժամանակաւոր կառավարութենէն Հայերու մէջ կազմակերպելու «Ազատութեան փոխառութեան» համար բաժնեգրութիւն, առաջարկած է թեմակալներուն տարածել այս փոխառութիւնը ժողովրդին մէջ և ինք յանուն Էջմիածնայ Միաբանութեան մասնակցած է 100,000 րուբլիով։ Մոսկուայի Հայկ. Կոմիտէն ալ նոյն նպատակով կոչ մը ուղղած է թերթերուն, իր նախագահ Մամիկոնեանի ստորագրութեամբ, յայտնելով միանգամայն որ Մոսկուայի հայոց մէջ բաժնեգրութիւնը սկսած է արդէն և առաջին օրն իսկ Մոսկուայի հայերը արձանագրուած են 11,000,000 րուբլի։

digitised by A.R.A.R.@